

Visaisia avaruustehtäviä metsän keskellä.

Tähdellistä toimintaa, joka nyt odottaa uusia emäntiä ja isäntiä

7.5.2023 6.00

Pienessä Nyrölän kylässä Keski-Suomessa tuikkivat tähdet tavallista kirkaammin. Muutama vuosi sitten avatussa Kallioplanetaariossa käy vuosittain yli 50 000 vierasta.

Teksti: TARJA PERKIÖ

Kuvat: TARJA PERKIÖ ja ESA KARVINEN

(Uusintajuttu ML)

- Astronomia ja gastronomia ovat valttimme eli hyvät esitykset ja hyvä, monipuolinen ruokatarjonta ympäri vuoden, kertoo toimitusjohtaja **Ilpo Kuusela**.

Vierailijalle Kallioplanetaariossa avautuu kiehtova maailmankaikeus. Kyseessä on ainutlaatuinen, maailman ainoa kallioon louhittu planetaario. Kaikki lähti ideasta rakentaa maja Nyrölän observatorion alle.

- Aika nopeasti kuitenkin huomattiin, että tähtitornin alla olevaan kallioon voitaisiin rakentaa luola ja planetaario oheistiloineen.

Kallion louhintatöiden alkuräjähdyks tapahtui helmikuussa 2006. Rakennusvaihetta kesti parisen vuotta ja kyläläiset olivat mukana voimainponnistuksessa. Talkooväkeä oli satamäärin ja jättimäinen kallioporaaja louhi työmaalla kahdessa vuorossa.

Naapurissa asuvan, emäntä **Lyyli Kuusisen** kukat hyppivät ikkunalla aina kun kalliota räjäytettiin. Talon Rapsu-koira oppi valmistautumaan räjähdykseen piiloutumalla pöydän alle.

Huhtikuussa 2008 päästiin viettämään uljaita avajaisia.

- Tarvittiin myös yrityksiä, jotka uskalsivat antaa tukensa jo hankkeen alkuvaiheessa, Ilpo Kuusela kertoo.

Tähtiin ja aurinkokuntiin pääsee nyt tutustumaan jättimäisellä teleskoopilla tähtitornista ja suurella valkokankaalla kallion uumenissa.

Syvältä maan alta on mahdollisuus matkata miljardeja vuosia taaksepäin.

Ohjelmistossa on reilut kymmenen esitystä ja joka vuosi tulee lisää. Valikoimaa löytyy niin isolle kuin pienellekin avaruusmatkailijalle. Valittavana on avaruuden historiasta ja tähtien synnystä aina kaukoputkien kehitykseen tai faaraoiden Egyptin vanhoihin hautaholviin.

Syvältä maan alta on mahdollisuus matkata miljardeja vuosia taaksepäin.

Näennäisesti rauhallinen tähtitaivas kätkee sisäänsä hurjia asioita: räjähtäviä tähtiä, galakseja, asteroideja ja komeettoja. Ja mystisiä linnunratoja, mustista aukoista puhumattakaan.

Suosituin esitys on edelleen *Maailmankaikkeuden ihmeet*, joka on ollut ohjelmistossa alusta saakka.

- Suurin osa esityksistä liittyy avaruuteen, mutta myös meren alla käydään 360 asteen kupolilla esitettävissä elokuvissa, joissa on kolmiulotteinen vaikutelma.

Kallioplanetaariossa saa helposti vierähtämään kokonaisen päivän. Sillä aikaa kun lapset syventyvät Puhvilaatikkoraketin salaisuuteen, voivat vanhemmat istahtaa kallioholvien suojissa kahvilaravintolaan munkkikahville. Lounasruokaa on tarjolla noutopöydästä. Kallioplanetaariossa järjestetään myös taidenäyttelyitä.

Yleisöesitysten lisäksi ryhmille räätälöidään erikoisesityksiä. Maan alla voi järjestää tähtitieteellisen kokouksen, johon kokit hoitavat tarjoilun. Kokouksen päättyessä on vuorossa sauna, jonka jälkeen vilvoitellaan tunnelmallisessa kalliokeitaassa. Illan voi päättää vaikkapa avaruusrentoutukseen tai tähtien katseluun.

Kallioplanetaariossa pääsee myös liikkumaan. Ilpo Kuuselan mukaan ulkoilualueita lähdettiin alusta asti kehittämään toiminnalliseksi niin aikuisryhmille kuin koululaisille ja perhematkailijoillekin.

- Avaruus kylämme ulkoseikkailut ovat tulleet jo monille kävijöille tutuiksi. Taitojaan voi kokeilla myös avaruussuunnistuksessa tai astronautin taitoradalla. Kehitämme ulkoseikkailuja entistä enemmän toiminnalliseen ja aktivoivaan suuntaan.

Vierailupäivän jälkeen on pyörällä päästään ja olo on kuin toiselta planeetalta tai täysin toisesta maailmankaikkeudesta.

FAKTAT KALLIOPLANETAARIO

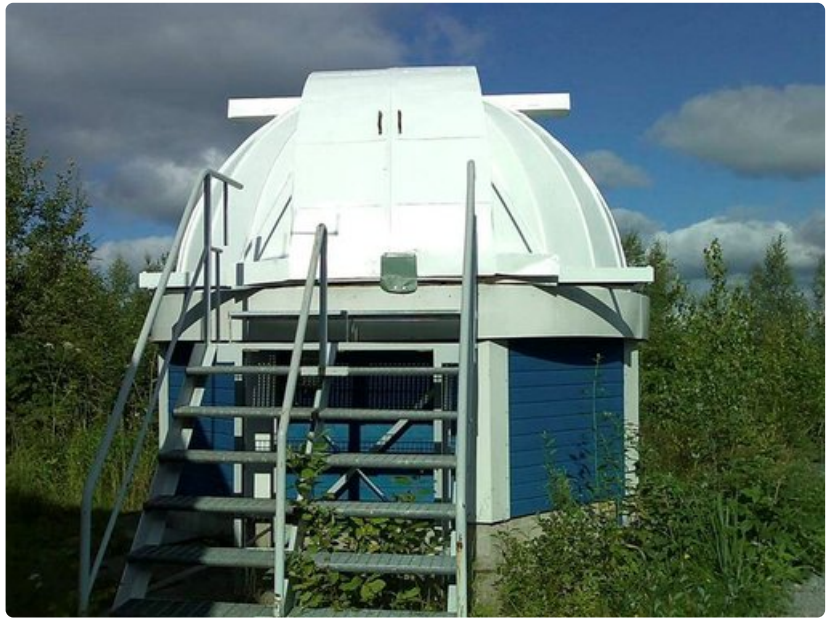
Sijainti: Nyrölän kylässä osoitteessa Vertaalantie 419, 40270 Palokka. Jyväskylästä 20 km luoteeseen
www.kallioplanetaario.fi

Nyrölä: Asukkaita 275, lisäksi mökkiläisiä. Keski-Suomen vuoden kylä 2009. Vuodesta 1997 lähtien kylällä on sijainnut maaseututähtitorni, jota ylläpitää Jyväskylän Sirius ry.
www.nyrola.fi

Tiesitkö?

Tähtitaivaalta löytyy Nyrölä-niminen asteroidi. Marraskuussa 1999 Nyrölän observatoriossa löydetty pikkuplaneetta sai kylän mukaan virallisen nimensä 22978 Nyrölä.

(((VALITETTAVASTI YRITYS MENI KONKURSSIIN - Toiminnan jatkosta ei tällä hetkellä ole tietoa)))

Tähtitornista voi teleskoopin avulla nähdä lukemattomia hienoja tähtisumuja ja galakseja.

Kallioplanetaarion päältä avautuu keskisuomalainen järvimaaisema.

Kallioplanetaario on Nyrölän kylän sydän, joka palvelee niin kyläläisiä kuin vierailijoitakin.

Tähtikokkien valmistama ruoka maistuu koko perheelle.